

גיליון

אשריכם ישראל

מאמרים וסיפורים אקטואליים
משיחותיו וכתביו של מגיד המישרים

הרב שמעון גוטסמן שליט"א

גיליון אדר תשפ"ג

לתרומות, לתגובות, להזמנת הרצאות ולרכישת הספרים

ניתן להתקשר: 08-9743208 \ 0527608955

ניתן לקבל את הגיליון בדוא"ל: 089743208A@gmail.com

תוכן המאמרים:

המפתח לכל הישועות - עמ' ג'

מי שילם את השבון החשמל | סדרת סיפורים על שמחה שהביאה ישועה
סיפורו של מלך העצבות | גם שמחה היצונית מצילה | מאין יבא עזרי
5 דברים שלא ידעת | עצה טובה | כך הגיעו המשכורות בזמן
היכן נמצא הכרטיס | משנכנס אדר מרבין בשמחה

רמזים במחצית השקל - עמ' ט"ז

רמזים במחצית השקל | תזכור שאתה רק חצי
תשמה עם המחצית | אחדות - כי אתה רק מחצית.

גאון בתורה ובענוה - עמ' י"ז

בעקבות הגאון הגדול רבי אליהו דוד רייכמן זצ"ל
אשר הסתלק מאתנו בחודש שעברו עדויות מופלאות מתלמידיו

המפתח לכל הישועות

מי שילם את השבון החשמל

אחיי ורעיי, מי לא מתמודד עם קשיים, ומי שמבקש לישב בשלווה מיד קופצת עליו טרדה חדשה, מטבע האדם לחוש עצבות ותסכול במצב שכזה, אך האמת היא שדווקא בזכות השמחה אפשר לזכות לישועה, ואם הדברים נכונים בכל ימות השנה כל שכן בחודש אדר בו נצטוונו להרבות בשמחה. על הפסוק "כי בשמחה תצאו" דרשו צדיקים שעל ידי השמחה תצאו מכל הצרות והייסורים. ומדוע באמת על ידי שמחה אפשר לפעול ישועות? ברור שהתשובה לכך היא בראש ובראשונה ששמחה אמיתית הולכת עם אמונה, כי בעוד שהעצבות מגיעה רק מייאוש שאדם מתייאש מלקוות לישועת השם, הרי שיהודי מאמין בטוח שהקב"ה אוהב אותו ועושה איתו רק טוב, והוא אף בטוח שלקב"ה יש מספיק דרכים יצירתיות ועוצמתיות לחלץ אותו מפילו מהצרה הכי קשה. חשוב לציין שגם שמחה חיצונית כשמגיעה עם שאיפה לזכות לאמונה סופה להשפיע על הפנימיות אמונה ובטחון. אך לאחרונה אמר לי אחד מידידי שיח' שהוא ראה באחד הספרים ואינו זוכר היכן ראה זאת [אשמח אם הקוראים יעדכנו אותי את המקור] דבר נפלא שמסביר ביתר שאת איך השמחה מביאה את הישועה, דהנה נאמר בנביא (ישעיה סג, ט) "בכל צרתם לא צר" בכתוב כתוב

"לא צר" אך בפועל אנו קוראים על פי הקרי "לו צר", ולכאורה יש סתירה בין הקרי לכתוב, האם בכל הצרות גם השם צר או שאינו צר? אלא אומרים כך: אם השם נמצא עם האדם אז כבר הצרה נעלמת, השם מושיע אותו, כך שאם "לו צר" – השם שותף בצרתו, ממילא כבר "לא צר" – אין צרה, אך מתי השם יתברך נמצא עם האדם בתוך הצרה? רק כאשר הוא מצליח להיות בשמחה, כי אין השראת שכינה מתוך עצבות... לפי זה נבין שכאשר יהודי מתאמץ לשמוח על אף המצב הוא זוכה שהשכינה תהיה איתו וכבר תושיע אותו מהצרה. והאמת היא שעוד לפני שתבוא הישועה עצם השהות במחיצת השכינה תיתן ליהודי כוחות להחזיק מעמד.

לפני זמן מה שלח אלי אחד הקוראים היקרים שיחי' מכתב עם סיפור מופלא מכוחה של שמחה והודיה להשם, והרי הוא לפניכם ככתבו וכלשונו:

לכבוד מזכה הרבים הרב שמעון גוטסמן שליט"א

קראתי את הספר שלכם "בטחתי ונושעתי" ואי אפשר לתאר כמה הספר הזה שינה את חיי ונתן לי חיות חדשה. כל ההסתכלות שלי על התפילה והבטחון בהשם השתנה מקצה אל הקצה, ודברים שפעם היו אצלי רק בתור סיסמאות נחמדות נהפכו לדרך חיים. ישלם

של שלושת אלפים שבע מאות ושמונים שקלים, חשבתי שעכשיו הוא יעזוב אותי ואלך כבר להתפלל, אבל אז הוא הפתיע אותי כשלקח את כל ההתראות והכניס לכיס שלו, כשהוא אומר לי: אני רוצה לשלם את זה ממעשרות, אין לי אפשרות לשלם את הכל מיד אבל אני כבר יתאם עם כל החברות האלה על תשלומים, אתה תהיה רגוע, מבחינתך העניין כבר טופל. ואכן עוד באותו היום הכל שולם. אני חייב לציין שלא הודיתי להשם רק בשביל הסגולה שבזה, שמי שמודה להשם על הישועה שהוא בטוח שתבוא אז זה הרבה פעמים מגיע, הודיתי גם בשביל להצליח לשמוח, וזה לא יאמן כמה שזה ריפא אותי מכל הלחצים, ובסוף גם הגיעה ישועה. יש לי עוד מספיק טרדות אבל למדתי להודות ולהיות בשמחה."

סיפורים על שמחה שהביאה ישועה

ובאמת בספר "בטחתי ונושעתי הבאתי בס"ד כמה עובדות מגדולי ישראל שהצליחו על ידי שמחה לפעול מה שלא הצליחו לפעול בתפילה ותחנונים. הגאון החסיד ר' אליעזר פאפו זצ"ל בספרו "בית תפילה" כתב בשם המקובלים שיש בשמים שערים לתפילה ושערים לשירה, ולפעמים שערי התפילה נעולים ושערי השירה נפתחים, ומביא מעשה שאירע בעיר הקודש ירושלים שהתפללו בעת עצירת גשמים ולא נענו, וכאשר התחילו לומר שירות ותשבחות נענו. ומעשה נוסף מספר הגאון ר' אברהם מונסה זצ"ל בספרו "פדה את אברהם" על מה שאירע בפרעות תרצ"ו,

ה' שכרכם מן השמים ושתמשיכו לזכות את הרבים תמיד. ברשותכם אספר מה שקרה לי לאחרונה אחרי שקראתי בספר כמה חשוב להודות על כל דבר ולהתאמץ להיות בשמחה בכל המצבים. עברה עלי תקופה קשה מבחינה כלכלית, מצאתי את עצמי בלחץ קשה, החזקתי בכיס התראה מחברת החשמל והגז, ותביעה עם איום על הוצאה לפועל מחברת המים והארנונה, לא הייתי רגיל לדברים שכאלה וכשהכל נפל עלי בבת אחת זה גרם לי קושי עצום. ואז נזכרתי ב"בטחתי ונושעתי" והחלטתי להתאמץ לשמוח גם עכשיו, תפסתי לי פינה שקטה בבית והודיתי להשם על כל חסדיו, פירטתי גם דברים פשוטים, ופתאום שמת לי לב כמה יש לי בחיי כל כך מלא דברים טובים, שהם באמת הרבה יותר חשובים. ההודיה הזאת הכניסה בי שמחה ובטחון. אחר כך בדרך לבית הכנסת קניתי בחנות "תיקון" – מזונות וליקר, שמתתי את זה במטבח של הבית כנסת וכתבתי "בהודיה להשם על כל חסדיו", באמת לא רציתי שמישהו ישים לב שאני שם את זה אבל בדיוק נכנס אחד השכנים שלנו ומתוך סקרנות הוא שאל אותי על מה אני מודה להשם, התביישתי לענות לו אבל כשהוא התעקש אמרתי לו: תדע לך שקשה לי עכשיו עם הכסף, אבל אני רוצה לזכור שזה לא העיקר בחיים, ויש לי הרבה על מה להודות ולשמוח בחלקי, ולכן הבאתי כיבוד להודות להשם. השכן שאל אותי מה מטריד אותי עכשיו ואמרתי לו: אם אתה כל כך סקרן, תראה את ההתראות שקיבלתי, והוצאתי לו מהכיס את כל המכתבים שביחד הסתכמו בסכום

איתם כמה רשעים וכלאו אותם בתוך חדר קטן בו היה מונח כלי עם מי שופכין, לא נעים בכלל, אבל מה שהטריד את הצדיקים זה רק דבר אחד - איך הם יוכלו להתפלל ולהזכיר שם שמים, הלא אסור לעשות כן ליד טינוף שכזה, אז רבי אלימלך הצטער מאד על המצב הזה שבו הם לא יכולים להזכיר שם שמים, פנה אליו רבי זושא ואמר לו: אחי היקר, מה אתה עצוב, הרי הקדוש ברוך הוא הוא שהכניס אותנו למקום הזה, אז בוא נקבל את רצון השם בשמחה ונתחיל לרקוד... שני האחים יצאו במחול סביב לאותו כלי מטונף מתוך שמחה ש"מאת השם היתה זאת היא נפלאות בעינינו", השומר שישב בחוץ הופתע לשמוע פתאום קולות של שמחה וריקוד, והוא מיהר להיכנס לחדר ולשאול לכבוד מה הם שמחים, אבל האחים הקדושים לא התייחסו אל אותו רשע והמשיכו לעשות "הקפות" סביב הכלי המטונף... כשהבחין השומר שהם רוקדים סביב הכלי הזה אז הוא חשב שמשום מה הכלי הזה מביא להם שמחה, ולכן הוא מיד תפס את הכלי הזה והוציא אותו החוצה, כשהוא אומר להם: אני לא אתן לכם סיבות לשמוח... האחים פרצו שוב בריקוד והפעם בריקוד של הודיה על חסדים מגולים. ללמדך כמה אפשר לפעול כששמחים עם מה שכעת השם עושה איתנו, כי כששמחים אפילו שלא מבינים מה טוב במצב שלנו, וזאת מתוך אמונה, "סומכים על הקדוש ברוך הוא" שהוא עושה רק טוב, אז הקדוש ברוך הוא אומר: אתה שמח בלי להבין מה טוב במה שעשיתי

שהיה המצב קשה וצרות רבות, והיו מתאספים בישיבת "פורת יוסף" כדי להתפלל ולבקש רחמים, באחד הימים הכריז המקובל רבי אליהו עבוד זצ"ל שיש סגולה לעשות "שמחת תורה", וזה היה לפלא בעיני כולם, כיצד יתכן לעשות שמחת תורה למרות כל הצער והחרדה מבית ומחוץ, אמנם מכיוון שיצא מפי הצדיק נכנסו כולם לבית הכנסת ופתחו את ההיכל כמו בשמחת תורה, ואף שההקפה הראשונה הייתה כמעט בבכיות, אך לאט לאט התלהטו הרוחות והקיפו את שבעת ההקפות בשמחה רבה, ומאז בטלה הגזירה והייתה הרווחה. מכאן למדנו מה מעלת התפילה בשמחה, ומעלת שמחת התורה והשירות והתשבחות להקב"ה (ציונים יקרים" זמן שמחתנו).

וכן מספרים שכאשר היו צרות ליהודי רוסיה, גזר ה"אוהב ישראל" מאפטא זצ"ל יום צום, ולעומתו, רבי ישראל מרוזין זצ"ל עשה יום משתה ושמחה, והגזירות שהיו על היהודים בוטלו. אמר ה"אוהב ישראל" זצ"ל: כשראו בשמים שיהודים צמים זה לא עשה מספיק רושם, אין בזה שום חידוש, כשיש צרות אז צמים... אבל כשראו שהחסידים של הרבי מרוזין רוקדים ושמחים, קרעו את כל הגזירות הרעות.

ונסיים קטע זה בסיפור נפלא ומתוק במיוחד (הובא בספר "חובת האדם בעולמו - בטחון"). ה"אחים הקדושים" רבי אלימלך מליזענסק (יום ההילולא בכ"א אדר) ורבי זושא מאניפולי זכר צדיקים לברכה, כידוע הם היו מסתובבים הרבה בגלות ממקום למקום, והנה יום אחד תפסו

המלך שקינא בבעל הצריף לא השכיל ללמוד את שיטת "השמח בחלקו", ובמקום זאת הוא החליט שבכל מחיר הוא ייקח את השמחה מבעל הצריף. המלך שאל אותו: ממה אתה מתפרנס? והוא השיב: בכל יום אני מסתובב ברחובות העיר ומכריז "מתקן כל דבר, מתקן כל דבר", כולם מכירים אותי וקוראים לי לתקן אצלם רהיטים וכלים, אני אוסף את הפרוטות שאני מקבל עד שמצטבר לי סכום של חצי רובל, זה הסכום שמספיק לי להכנת "סעודת השמחה", כשסכום כזה נמצא בידי אני מפסיק לעבוד והולך להתכונן לסעודה. למחרת יצא מיודענו כהרגלו להכריז "מתקן כל דבר, מתקן כל דבר", אלא שהפעם ניגשו אליו שוטרים ועדכנו אותו שאמש גזר המלך שמהיום אסור לאף אדם לתקן חפצים עבור אנשים אחרים... במקום ליפול לעצבות הוא חיפש עבודה חדשה ועד מהרה מצא עבודה כעוזר של אחד הנגרים. בערב בא שוב המלך לבקר אותו והופתע לגלות שלא חסר דבר מסעודתו הקבועה, בעל הצריף סיפר למלך כך: המלך שלנו השתגע וגזר שיותר אסור לתקן חפצים של אחרים, אבל ברוך השם מצאתי עבודה חדשה בנגרייה. למחרת יצר כרוז מאת המלך שיותר אסור לנגרים להשתמש בעוזרים, מיודענו שמע את הגזירה ומהר מאוד מצא עבודה חדשה במכבסה המקומית, ושוב חזר על עצמו הסיפור כבימים הקודמים והפעם מצא מיודענו מודעה בעיתון בה היה כתוב שלמשמר המלוכה דרושים שומרים נוספים, הוא פנה למפקד משמר המלוכה והציע את עצמו לעבודה כשהוא מבקש

לך, אני אתן לך טובות מגולים, שתראה את הטוב מול העיניים ותזכה לשמוח עוד יותר!

סיפורו של מלך העצבות

מספרים על מלך אחד שנפל לעצבות, ובמקום לטפל בעצמו הוא החליט לגרום לכולם להיות בעצבות וכך לא יהיה לו במי לקנאות, הוא הוציא צו בממלכתו שהשמחה מהווה עבירה פלילית, מהר מאד התרגלו תושבי הממלכה לעצבות עד שכל העולם קרא למדינתם "מדינת העצבות". יום אחד יצא מלך העצבות לטיול ובמהלכו הוא עבר ליד צריף קטן ועלוב, מתוך הצריפון נשמעו קולות של שירה, אדם אחד יושב לבדו, שר ומתופף על השולחן. המלך ממש נבהל לגלות שיש "אויב לממלכה", מתוך סקרנות הוא התחפש ולבש בגדי אזרח פשוט וכך הוא דפק על דלת הצריף, בעל הצריף פתח את הדלת עם בגדים פשוטים ודלים והזמין את ה"אורח" להיכנס, המלך נכנס ונדהם לגלות צריפון מסכן שהדלות בו זועקת מכל פינה, שאל המלך את בעל הצריף: איך אתה כל כך שמח? ענה בעל הצריף: אני אדם ערירי ללא קרובים שחי בדוחק רב אך בכל יום אני מקפיד על "סעודת השמחה", לארוחת הערב אני עורך סעודה חגיגית, ובסיומה אני פותח בשירה והודיה להשם יתברך על כל חסדיו המרובים כשאני מפרט את כל הדברים הטובים שקיבלתי מאז ומעולם, כמובן שגם את ברכת המזון אני מברך בהתלהבות רבה, ההודיה להשם בצורה כה מפורטת מביאה איתה שמחה רבה.

ואמר: אדוני המלך! מעולם לא נגעתי בזבוב ולא הרגתי נמלה, אני לא מסוגל להרוג אדם, המלך בער מכעס וצעק: חצוף! אם לא תהרוג אותו אהרוג אותך על חוצפתך!

מיודענו פנה אל מול כל ההמונים שהתאספו במקום ואמר: אתם יודעים מי אני? אני ה"מתקן כל דבר", זה שלא מתייאש מאף דבר ומאמין שתמיד אפשר לתקן, אני מעולם לא פגעתי באיש וגם כעת אם לא מגיע לאדם הזה עונש מוות יתהפך החרב שלי לקרטון! מיודענו תפס בחוזקה את ה"חרב" שלו והצליף בכח לכיוון צווארו של הנאשם, הקרטון נתלש מהמקל והתעופף למרחקים לקול צחוקם של ההמונים שמחאו כפיים.

כך ניצח העשיר ששמח בחלקו את המלך שהיה עני בדעת, המלך הכסיל שלא השכיל לשמוח בחלקו ושקע במחלת הקנאה והחמדה. סיפור דומה לזה היה רגיל לספר הרה"ק רבי נחמן מברסלב זצ"ל, ובוודאי שסיפור זה יזכה אותנו בס"ד לחפש את השמחה במקום הנכון ובפרט בחודש אדר.

גם שמחה חיצונית מצילה

גם כשלא מצליחים לשמוח באמת, אפשר להתחיל עם שמחה חיצונית, לחייך ולהראות פנים שוחקות, לשיר ואפילו לרקוד, ובדוק ומנוסה שהפעולות החיצוניות הללו משפיעות על הפנימיות, ובפרט כשבפנים יש אמונה ובטחון. כולם מכירים את הסיפור אותו היה מרבה לספר הרה"ק רבי נחמן מברסלב זצ"ל, על אדם אחד שהיה עני ואביון, והפרוטה לא הייתה

לקבל בכל סוף יום חצי רובל במקום לקבל בסוף החודש 100 רובל, המפקד שמח על הרעיון, את היתרה הוא תכנן לשלש לכיסו... המלך שבא לבקרו היה המום לשמוע שהעני הזה נמצא איתו כל היום, למחרת בסוף יום העבודה פנה מיודענו לקבל את חצי הרובל אך המפקד התנצל שממש מקודם קיבל הוראה חדשה מהמלך שאין לשלם בסוף יום לעובדים אלא רק בסוף החודש.

הפעם נתקל מיודענו בבעיה רצינית, הן היום נגמר ומניין ישיג כסף לקיים את "סעודת השמחה", ובסוף בחסדי שמים הוא מצא פתרון, כשהמלך בא לבקרו הוא סיפר למלך: אל תשאל, היום כמעט נאלצתי לוותר על הסעודה שלי, אבל בסופו של דבר לקחתי הלוואה על הסכום הנדרש לי עד סוף החודש, וכערבות הפקדתי את החרב הגדולה של משמר המלוכה, לקחתי מקל וחיברתי לו חתיכת קרטון אותה עטפתי בנייר אלומיניום, אף אחד לא ידמיין שאין זו חרב אמיתית... המלך שמח שהפעם מצא דרך איך להתפטר ממיודענו. למחרת אמר המלך לאחראי על עונשי המוות שהיום הוא מעוניין להשתתף בעצמו בטקס הוצאה להורג של פושע, חיש מהר הוציאו אסיר אחד מהכלא ו"החליטו" לסיים את חייו בכדי לשמח את המלך. המלך אמר שהוא בעצמו יבחר מי משומריו "יכובד" להרוג את הנידון למוות, המלך סקר את השומרים עד שזיהה את מיודענו ואז הוא פנה אליו ואמר: כעת תיקח את החרב שלך ואיתה תערוף את ראשו של הנאשם! מיודענו פרץ בבכי

הקברניט התרגש כל כך מהכבוד שנפל בחלקו לקחת איתו את העשיר החדש, והוא סידר לו שתי משרתים שיעמדו לשמש אותו לאורך כל ההפלגה, הלה היה נוהג כל יום בארוחת הצהרים להוציא את היהלום היקר ולהתבונן בו בהתרגשות למשך כמה דקות, והנה באחד מהימים, המשרתים הזדרזו לפנות את שולחנו מארוחת הצהרים, את המפה שעל השולחן הם נייערו אל הים הגדול, ומה שהם לא ידעו זה שעל המפה היה מונח גם אותו יהלום... עברו רגעים ספורים והלה שם לב לאבידה הגדולה... בהחלטה של רגע הוא החליט שלא לגלות לאף אחד על האבידה וזאת בכדי שלא יחליטו להשליך גם אותו אל הים... שכן כעת הוא חזר להיות עני ואביון.

והנה באחד הימים ניגש קברניט הספינה אל מיודענו ובקש לשוחח איתו ביחידות, הלה נלחץ משום שחשש שמא הקברניט שם לב לאבידה הגדולה, אולם כששמע את דברי הקברניט הוא נשם לרווחה. הקברניט אמר לו כך: דע לך שבבטן האוניה ישנה סחורה רבה ויקרה, והמוכסים דורשים ממני כל פעם סכום גדול מכיוון שאני מוכר להם כסוחר גדול, אולם אותך הם לא מכירים, ואם ארשום את האוניה עם תכולתה על שמך, תוכל להעביר את הסחורה הזו עם תשלום מס הרבה יותר נמוך ואחר כך תחזיר אותה לרשותי, ומכיוון שהרשמת אותי מאוד במהלך ההפלגה, אני רוצה להציע לך להסכים להצעתתי, ובתמורה לכך אשלם לך עמלה מכובדת. הלה שמח על ההצעה, לפחות יהיה לו כסף בכדי לשלם

מצויה בכיסו, והנה יום אחד הוא הלך בדרך ולפתע חש שהוא דורך על דבר מה, הוא התכופף ובדק על מה הוא דרך, ולעיניו הנדהמות התגלה יהלום מיוחד ונדיר, הלה רץ מרוגש כולו אל סוחר היהלומים של העיירה ושאל אותו כמה היהלום הזה שווה, אמר לו הסוחר: זהו יהלום יקר מאד, אין לי אפשרות לאמוד אפילו כמה היהלום הזה שווה, ואף אין לי מספיק כסף בכדי לשלם לך כפי שוויו, לכן כדאי לך לנסוע לעיר הבירה, שם תוכל למצוא סוחרים גדולים יותר אשר ישמחו לרכוש ממך את היהלום הזה. הלה רצה לצאת בנסיעה לכיוון עיר הבירה, אולם כסף להוצאות הנסיעה לא היה ברשותו, משום כן הוא ניגש לאחד העגלונים והראה לו את היהלום היקר, כשהוא מסביר לו שאמנם כעת אין באמתחתו כסף מזומן, אבל בדרכו חזרה הוא כבר ישלם לו ביד רחבה, הלה שמח להסיע אותו כשבמשך כל הנסיעה היה שקוע מיודענו בחלומות על הווילה המפוארת שהוא עומד לרכוש עם עגלה יוקרתית וצוות משרתים... וכך הוא הגיע לעיר הבירה.

כשהגיע לעיר הבירה הוא פנה לסוחרים הגדולים, אלא שגם הם לא יכלו לשלם לו על יהלום כל כך יקר, אשר ערכו נאמד בסכום עתק. והם המליצו להפליג לארץ רחוקה בה ישנם עשירים גדולים אשר ישמחו לרכוש ממנו את היהלום, הלה הגיע לנמל, גם כאן די היה לו להראות את היהלום שברשותו בכדי לקנות את אמונו של קברניט שעמד להפליג לאותה ארץ.

מאין יבא עזרי

דבר נוסף שחשוב לדבר עליו היא ההשלמה עם גזירת השם. ברור שקשה להתמודד עם הגזירה, ומצווה להתפלל ולבקש שיושיענו השם יתברך, אך עד שתגיע הישועה לבנתיים מצוה עלינו לכופף את הראש להתבטל לקב"ה ולהיכנע לגזרותיו, כמו שראיתי בספר "אור החיים" הק' בתחילת פרשת שמות שהאבות הקדושים ע"ה שמעו מהקב"ה את גזירת הגלות הקשה והם קיבלו עליהם את רצונו יתברך ללא עוררין, באו אחריהם שבטי קה וגם הם הלכו בדרכם ולא באו אל הגלות בחוסר ברירה אלא בבחירה מרצון! כי אם כך רוצה השם אז כך גם אני רוצה! ולאור דבריו הבנתי יותר את הרמז שאומרים על הפסוק "מאין יבא עזרי", שדווקא כשאדם נוהג כ"אין" ומתבטל לקב"ה אזי הוא זוכה לעזר השם. כי אין השם יתברך מושיע את האדם עד שיכיר בכך שרק הוא יתברך יכול לעזור לו, אך יתרה מזאת, בזכות הביטול לרצון השם שבא לידי ביטוי במאמץ לשמוח בחלקו - לשמוח אפילו כשיש ייסורים, בזכות הביטול הזה יזכה לישועה. שכן הצרה הגיעה לנסות את האדם האם יסמוך על הקב"ה שיודע מה שהוא עושה, ויסמוך על הקב"ה שעשה עושה ויעשה איתו רק טוב, ומשעמד בניסיון כבר אין צורך שימשיך לסבול, וכך מ"אין" - יבוא עזרו.

מרן המשגיח רבי ירוחם ממיר זצ"ל עומד על הפסוק בפרשת ויחי (מט, טו) שבו נאמר על יששכר "וירא מנוחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו לסבול", דוכי משום שראה

על הוצאות הנסיעה אל ביתו בחזרה... הם חתמו על חוזה, ולאחר ימים ספורים הם כבר הגיעו למחוז חפצם, הלה יצא עם האונייה והעביר אותה את ביקורת המכס, לאחר מכן הוא פנה לישון בבית המלון הכי יוקרתי, והפעם במקום היהלום האבוד הוא הציג את החוזה המוכיח שהוא בעליה של אניית סוחרים יקרה... הפתעה מדהימה המתינה למיודענו עם בוא הבוקר, בשעה שפגש את אחד ממשרתיו מהאונייה, הלה אמר לו: אדוני היקר, צר לי לבשר לך, אבל במהלך הלילה הקברניט שלנו מת... במילים אחרות: אותו אחד נהפך בחזרה להיות עשיר, מה עוד שהוא מצא באוניה שטרות על בעלות של נכסים רבים שכעת כולם הועברו לבעלותו.

כך התברר שמשמים בעצם רצו שהוא יעשיר על ידי האוניה, והיהלום לא היה אלא האמצעי שבזכותו יסמוך עליו הקברניט וכו', וכך פעמים רבות נדמה לנו שהפרנסה שלנו צריכה להגיע בדרך מסוימת, ואם הדרך הזאת משתבשת נדמה לנו שהפסדנו, אך באמת כבר מתחילה נגזר שהפרנסה שלנו תגיע מכיוון אחר לגמרי...

דבר נוסף שנוכל ללמוד מהסיפור הזה הוא שלא כדאי להתלונן ולספר לכולם את כל ה"צרות", כי אף שנאמר "דאגה בלב איש ישיחנה", אין צורך להשיח את זה בפני כולם, ודי להשיח עם חבר אחד, ופעמים דווקא בזכות השתיקה תגיע הישועה. ובפרט כשמתאמצים לשמוח אפילו בשמחה חיצונית זוכים בישועות.

בביזוי. ואם כך הוא הדבר, הרי שאני עדיין לא בדרגת אוהב של הקב"ה!
 [2] כתב הרה"ק בעל התניא זצ"ל שאלו שיש להם צער גדול בעניין השגת הפרנסה בעמל וטורח, ומקבלים באהבה ובשמחה את מצבם, הם מזדככים יותר מצדיק עובד ה' שיש לו פרנסה ותורתו אומנותו. ובספר "בארות המים" מהרה"ק רבי הירש מרימאנוב זצ"ל כתב, ששמחה היא סגולה גדולה לפרנסה, ונתן רמז לדבר: "והיית אך שמח" בסופי תיבות השם חת"ך שהוא שם הפרנסה.

[3] "יהא שמח אדם בייסורין יותר מהטובה, שאפילו אדם עומד בטובה כל ימיו, אינו נמחל לו העבירות שבידו, ומי מוחל לו העבירות? הוי אומר הייסורין" (מכילתא שמות ב, ב). וכדברי בעל התניא זצ"ל: "וטעם השמחה בייסורי הגוף, לפי שהיא טובה גדולה ועצומה לנפש החוטאת, למרקה בעולם הזה ולהצילה מהמירוק בגיהנום - בפרט בדורותינו אלה, שאין יכולת להתענות כפי מספר הצומות שבתיקוני תשובה מהאר"י ז"ל, הצריכות למירוק הנפש, להצילה ממירוק בגיהנום".

[4] "המקבל ייסורים באהבה, יראה זרע, יאריך ימים, ואף תלמודו מתקיים בידו" (ברכות ה.).

[5] "וכל השמח בייסורין שבאים עליו, מביא ישועה לעולם, וגשמים באים בזכותו" (תענית ה.).

עצה טובה

עצה טובה שמעתי לאחרונה, שכאשר מגיע על יהודי איזה פחד ודאגה בעקבות מצב

את המנוחה כדבר טוב החליט לוותר על המנוחה ובחר לסבול? אלא אומר רבי ירוחם אנחנו טועים בהבנת המושג "מנוחה", נדמה לנו שמי ששוכב כל היום במיטה הוא נמצא במנוחה, אך האמת היא שהוא בסך הכל מסכן, וכי מה יוצא מלשכב כל הזמן? מנוחה פירושה "יציבות" שאדם יציב בכל המצבים שבעולם, לא משנה מה יעבור עליו הוא ממשיך להיות קשור לקב"ה ולעשות את רצונו, נכון, כל פעם רוצה השם יתברך מהאדם כמות ואיכות אחרת של עבודה, בהתאם למצב הנוכחי, אך הביטול לרצון השם, השמחה, המסירות, אלו נשאר יציבים ולא כל בעיה מבטלת אותם. ומכיון שראה יששכר כמה חשוב להיות יציב בעבודת השם, מה שמכונה "מנוחה", אזי הוא התאמץ לקחת על עצמו סבל וטרחה, כי רק בזכותם מתרגל האדם להישאר יציב בכל המצבים (עפ"י ספרו "דעת תורה").

5 דברים שלא ידעתם

הנה כמה ידיעות חשובות על מעלת השמחה בייסורים (מלוקט מהספר הנפלא "חובת האדם בעולמו" ח"ה):

[1] מסופר על מרן הג"ר חיים מוולוז'ין ואחיו רבי זלמן זצ"ל, שיצאו לגלות כמקובל בזמנם, באחד מימות השלג התדפקו על דלת אכסניה, אך בעל הבית גירשם בקללות, כשהמשיכו בדרך ראה ר' חיים את אחיו בוכה, והתפלל: מדוע נעלבתי? ענה לו ר' זלמן: ודאי שלא נעלבתי מדבריו, אלא שבוכה אני על כך שלא הרגשתי שמחה

להיפך, אוי לה לאותה עגבנייה שיחליטו "לרחם עליה" ולא יקטפו אותה... מה כבר יישאר ממנה, זו בדיוק טובת הצומח להיאכל על ידי החי. אז דעו לכם שבדיוק באותה הדרך טובת החי להיאכל על ידי האדם, כשאדם אוכל את החי הוא משדרג אותו והופך אותו מ"בהמה" ל"אדם". לאור זאת נוכל להבין שכאשר יהודי מתבטל לרצון השם ונהפך להיות עבד השם לא רק שהוא לא "מוותר" על משהו אלא הוא אף משדרג את עצמו עד שנהפך כביכול מאדם בלבד לחלק א-לוה ממעל! הן הוא בטל בפני השם, ושוב אין לא עניינים משלו אלא הכל אצלו זה רק השם יתברך.

כך הגיעו המשכורות בזמן

לקראת סיום אחזור לכם על שני הסיפורים המסורתיים אותם אני משתדל לספר כל שנה בערב פורים. סיפר לי יהודי המנהל עסק בתחום המזון, שיום אחד הוא מצא את עצמו במצב שבו הוא אמור לתת לעובדים שלו משכורות בסך כולל של חמישים אלף שקלים, אך אין לו באמתחתו אפילו חלק מהסכום. זה היה בערב פורים, ומכיוון ששמע שבפורים שערי שמים פתוחים ביותר, הוא הקדיש חלק נכבד מיום הפורים לתפילה ובקשה מבורא עולם שיחוס וירחם עליו. התפילות הללו חיזקו אותו בביטחון בבורא עולם, ולאחר פורים הוא חזר לעבודה וחלק לעובדים שיקים ללא שידע מהיכן יהיה להם כיסוי, הוא אמר לקב"ה: "אני סומך עליך שהצ'קים לא יחזרו".

מסוים, העצה היא להבין את הרמז משמים שהשם יתברך רוצה שנשקיע יותר בפחד ודאגה בעבודת השם, כי מי שמפחד מהקב"ה אין אצלו מקום לפחד מאף דבר בעולם! כך שבפעם הבאה שמגיע לך חשק לחשוף איזה "סקופ" שיש בו חשש לשון הרע כדאי שתפחד מהקב"ה ותשתוק, או אם יש לך איזה פיתוי לעשות איזו "קומבינה" בכדי להשיג כסף ויש בזה ספק גזל, תפחד מהקב"ה ואל תתעסק עם ספק איסור, וכן על זה הדרך, והגם שההתגברות שלך תגיע רק מהשכל ללא רגש של פחד, סוף סוף זה נובע משיקול אמיתי של פחד, ואף זו הדרך להחדיר את פחד השם אל הלב, ובזכות שנפחד מהשם נחסוך מעצמנו פחד מדברים אחרים.

עבודת השם היא החרות הכי גדולה שיש, ומשל למה הדבר דומה, פעם היו לי תלמידים שבתחילת הדרך היו רחוקים מאוד ובאו ואמרו לי שהם לא אוכלים בשר כי לדעתם "בשר זה רצח", איך אפשר להתעלל בבעל חי ולהרוג אותו?! הם אמרו. אמרתי להם: תדעו לכם שהמחקרים מוכיחים שגם הצומח מרגיש וכשקוטפים עלה מהעץ הוא בוכה! אז למה אתם משתמשים בעצים? למה "עץ זה לא רצח"? אלא מה? מקובל עליכם שהדומם נברא לצורך הצומח, וכששותלים עץ באדמה לא רק שלא "הורסים ומשחיתים את האדמה" בחרישה ונטיעה וכו', אלא דווקא משדרגים אותה והופכים אותה מדומם לצומח, וכך בדיוק כשהחי אוכל את הצומח הוא משדרג את הצומח והופך אותו לחי, זה לא רצח אלא

השם, גם בזמנים שלא בכל יום זוכים לראות מופתים שכאלה.

היכן נמצא הכרטיס

והנה הסיפור השני. סיפר לי חבר מוותיקי קריית גת את הסיפור המופלא שהתרחש עמו בהיותו ילד קטן, וללמדנו כמה הכל בהשגחתו יתברך והרבה דרכים למקום להושיע ולשמח כל אחד באשר הוא שם, וכך הוא סיפר: בהיותי ילד כבן עשר היה מצבנו הכלכלי ממש לא פשוט, וכשהתקרב חג הפורים וכל החברים סיפרו בהתלהבות על התחפושת שלהם אני הייתי עצוב וברחתי מהפטפוטים הללו... אמא הודיעה לנו שהשנה אין לה כסף לקנות לנו אפילו אביזר קטן לתחפושת...

פורים התקרב, והצער שלי גדל יותר. והנה באחד הימים צעדתי ברחוב עם כמה חברים מבית הספר אל הבית, ולפתע נשבו רוחות חזקות ולמול עינינו התעופפו להם שטרות של לירות, כל אחד מאתנו ניסה לחטוף שטרות, ואני הצלחתי לחטוף כמות שטרות גדולה, לאחר מכן התברר שאני הייתי היחיד שהצלחתי לתפוס שטרות, כשספרתי אותם התברר שיש כעת ברשותי סכום ממש גדול, רצתי אל הבית והגשתי לאימי בשמחה את הכסף, כשאני אומר בהתלהבות: "אמא, השם שלח לנו כסף". אך אימי במקום לשמוח התמלאה בכעס: "תגיד לי מאיפה גנבת את זה!". אני נפגעת על החשד וניסיתי לשכנע אותה שלא מדובר בגניבה, רק כאשר שמעה מהחברים שלי את אותו הסיפור שסיפרתי לה,

עוד באותו היום קרה דבר פלא, אל החנות שלו נכנס בחור צעיר שאתו היה משוחח מפעם לפעם, אותו בחור בקש לשוחח אתו בארבע עיניים, הוא סיפר לו שיש לו חמישים אלף שקל וברצונו לשמור אותם על מנת לעזור למשפחתו ברכישת דירה מעמידר בעוד מספר חודשים, ולכן הוא מבקש טובה ממיודענו שיזאיל בטובו לקחת את הכסף הזה לכמה חודשים... רבותי, אני יכול לתת לכם את הטלפון של בעל המעשה, זה סיפור אמיתי לחלוטין, בדיוק את הסכום שהוא היה צריך להפקיד באותו היום בבנק הוא קיבל כפיקדון בו ביום! הבחור שמח שלבנתיים הכסף הזה יעזור למיודענו.

הסיפור עדיין לא נגמר, עובר זמן קצר והבחור ניגש אליו ואמר לו שהוא זקוק לכסף בדחיפות מכיוון שהסתבך בחובות עם איזו עסקה מפוקפקת, שאל אותו מיודענו למי הוא חייב את הכסף? והתברר שמדובר בלא פחות מאשר אחד מידידי של מיודענו, הלה נגש לידידו ואמר לו שהוא ערב על החוב הזה, ובתור ידיד הוא מבקש לפרוס את החוב לתשלומים, הידיד נענה לבקשתו בשמחה ופרס לו את החוב לעשרה תשלומים! וכך התברר שדווקא מחמת שהבחור הלחיץ אותו להחזיר את הכסף מוקדם ממה שסוכם, דבר שגרם לו בתחילה ללחץ ועוגמת נפש מרובה, דווקא משם הגיעה ישועתו שזכה לקבל פריסת תשלומים נוחה... כל ההשגחה המופלאה הזאת חיזקה אותו ביותר באמונה בהשגחת

לפני שנים כה רבות? אז התשובה האמיתית היא שפורים זה לא רק היסטוריה! אם בפורים השם יתברך עשה אתנו נסים ונפלאות כאלו גדולים סימן שהוא יתברך אוהב אותנו אהבה עזה ביותר, והוא יתברך יכול להפוך את הכל לטובה גם במקרים קשים וקיצוניים ביותר כשעל פי דרך הטבע אפסה כל תקווה. וכל שנה מחדש בימי הפורים אנחנו נזכרים בעובדות הללו ומתמלאים בשמחה על הזכות להיות בניו אהוביו של מלך מלכי המלכים אשר הכל נמצא בשליטתו.

וכמו שבפורים אנחנו שמחים על ההווה שכעת גם כן השם אוהב אותנו, וכעת גם כן בכוחו ברגע אחד להפוך את הכל לטובה ולגאולה, כך להבדיל גם בחודש אב אנחנו מתאבלים על חורבן הבית – לא אבלות על ההיסטוריה אלא על ההווה, כאילו נחרב כעת בית המקדש, זה לא צער על העבר אלא געגועים לעתיד – דווקא מתוך אמונה שבקרוב תבוא הגאולה.

כך זכיתי להבין רמז בדברי חז"ל (תענית כט.) "כשם שמשנכנס אב ממעטין בשמחה כך משנכנס אדר מרבין בשמחה", "כשם שמשנכנס אב ממעטין בשמחה" – מתוך געגועים וציפייה לעתיד של גאולה, "כך משנכנס אדר מרבין בשמחה" – מתוך תקווה לעתיד של "ונהפוך הוא" בנסים ונפלאות כימים ההם בזמן הזה.

רגע לפני סיום עריכת המאמר זיכה אותי השם יתברך ללמוד את דברי ה"נועם אלימלך" בפרשת וארא, ה"נועם אלימלך"

האמינה שמדובר במציאה כשרה ורצה עם כל הילדים לקנות תחפושות לפורים, ועוד כמה מצרכים חשובים לבית. היא אף הביאה לי כמה מטבעות במתנה.

למחרת דפק על דלת ביתנו איש צבא מכובד, הוא ביקש לדבר איתי, כששמעתי שחייל עומד בדלת התחבאתי מתחת למיטה... תיארתי לעצמי שנודע לו על הכסף שמצאתי והוא בא לדרוש את הכסף, ומה נעשה שכבר השתמשנו בו?? אך כששמעתי שהוא אומר לאמא: "שמעתי שהבן שלך מצא כסף שאבד לי, אני מוותר על הכסף, אבל הכסף הזה היה בתוך ארנק שאבד לי ובארנק הזה היה את ה"כרטיס חייל" שלי, [מדובר בכרטיס שבאותם ימים היו נפתחים בפניו שערם רבים ומקומות חסויים, וחייל שאיבד כרטיס שכזה נענש בחומרה, מחשש שהכרטיס יגיע לידיים עוינות]. לכן אני מבקש שהבן יבא ויראה לי היכן בערך מצא את הכסף, כך אולי אמצא גם את הכרטיס שלי".

כששמעתי את דבריו יצאתי מהמחבוא והלכתי להראות לו את המקום בו נמצאו השטרות, ובס"ד הארנק ואיתו הכרטיס נמצאו, לאות הכרת הטוב שלף החייל עוד שטר מכיסו והעניק לאימי...

משנכנס אדר מרבין בשמחה

אם נעצור אחד בפורים ונשאל אותו: יהודי יקר, למה אתה שמח היום? הוא ינסה להסביר לנו שביום הזה אירעו לאבותינו נסים ונפלאות לפני שנים רבות, נשוב ונשאל אותו: ומה כל כך משמח אותך מה שארע

הן בני ישראל לא שמעו אלי כלומר זה טוב שלא שמעו אלי כדי לעשות העובדה שלהם בשלימות בלי שום הנאת עצמם, אבל ואיך ישמעני פרעה רוצה לומר שהקליפה לא הוכנעה בזה כיון שלא באו ישראל אל השמחה". צריך לחיות את ההווה, ולשמוח בהווה, כי זה הניסיון של היהודי להיות בשמחה תמיד, כי על כל אחד ואחד חייב לעבור עליו ניסיונות, ירידות ועליות עד סוף החיים, והעיקר להתחזק בשמחה בשעת הניסיון שיאמין שהוא עוד ייצא מהמצב בס"ד.

יהי רצון שנזכה לפורים שמח שיפתח לנו את כל השערים, ונזכה בזכותו לכל הישועות, גאולה שלמה ברחמים וכל טוב סלה.

מבאר שעם ישראל לא שמעו אל משה רבינו ע"ה בשעה שבישר להם על הגאולה המתקרבת, כי הצטערו בגלות על צער השכינה במקום להצטער בצער עצמם, וחששו שכעת כשישמעו את בשורת הגאולה ישמחו שמחה שלא רק לשם שמים אלא גם למען עצמם, אך משה רבינו ע"ה התעקש שחייבים לשמוע את הבשורה ולהיכנס לשמחה של בטחון בהשם, כי דווקא בזכות השמחה זוכים לישועה. וזה לשונו: "והכלל בזה הוא כך כשרוצים להכניע הקליפה צריך להיות האדם בשמחה כי כשהוא שמח אין שם עצבות ותוגה כשזה קם זה נופל ומשה רצה להכניע הקליפה היינו פרעה, על ידי שיכנים בישראל השמחה של גאולה, והם לא רצו לקבל השמחה כדי שלא יבא להם איזה תענוג, ונמצא לא באו אל השמחה. לזה אמר משה

קו "אשריכם ישראל"

077-260-9134

ועכשיו בשלושה 3:

- נקודת מבט תורנית על הפיגועים
- "המביט לארץ ותרעד" שיחה מיוחדת על רעידות האדמה

רמזים במחצית השקל

תזכור שאתה רק חצי

במצות מחצית השקל רמזים מסרים רבים, אשר בכוחם להכין אותנו לקראת ימי הפורים הבעל"ט. מצות מחצית השקל באה לכפר על חטא העגל ועם זאת היא מוזכרת בפרשת כי תשא עוד לפני שמובא בתורה מעשה העגל, חשבתי בס"ד שיש בזה רמז שהקב"ה מקדים רפואה למכה, ועוד לפני שחוטאים ישראל הרי הוא מכין להם את דרך התשובה לעלות בחזרה למעלה, וזהו הציווי התמידי "כי תשא את ראש בני ישראל", כפי שמבאר האור החיים הק' שלאחר שאדם חוטא הוא מושפל למטה לארציות והחומריות, ובא משה רבינו ע"ה ונושא את ראש ישראל להתעלות למעלה מחדש. כי תמיד אפשר לשוב בתשובה ולחזור למעלה לרוחניות וקרבת ה', ודבר זה התורה מדגישה לנו עוד לפני שהיא מספרת את הסיפור הנורא של חטא העגל, כי מי שקורא על חטא העגל יכול לקבל חלישות הדעת: מה? עד כדי כך היצר יכול להפיל אותי?! ובאה התורה ומקדימה שתדע כי גם אם נופלים משמים מסייעים בידינו לחזור בחזרה, כי משה רבינו וכל הצדיקים ע"ה מרימים את ראשנו ללמעלה.

ובאמת כשאדם נכשל בחטא, עצם זה שהוא מבין שטעה ומכיר בחולשתו לעמוד אל מול היצר, זה עצמו כבר הפתח שישוב בתשובה, ואף ההכרה הזו תביא אותו ליותר

כניעה וביטול לקב"ה. וכפי שמביא הרה"ק ה"דברי אמונה" מתו"א זצ"ל רמז נפלא בפסוק "זה יתנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל", שהעובר על פקודי השם מה תקנתו? שיכיר שהוא מחצית, כי עצם זה שהוא מכיר בשפלותו שאינו מושלם זה עצמו תקנתו. וכפי שחביבים עלי דברי האלשיך הק' זצ"ל על המשנה "הקנאה התאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם", שהקנאה מביאה את האדם לכל העבירות שבין אדם לחבירו, והתאוה מביאה אותו לכל העבירות שבין אדם למקום, ואחרי כל החטאים אפשר להודות בטעות ולעשות תשובה "ומודה ועוזב ירוחם", אך ה"כבוד" הוא שמונע את האדם מלהודות ולומר "חטאתי", הכבוד לא נותן לאדם להכיר שהוא רק מחצית...

דרכו של עמלק הייתה לרומם את האדם בגאווה ודמיונות של "כחי ועוצם ידי", לכאורה עמלק הוא מלך החיזוקים והשמחה, הוא נותן לכולם כל כך הרבה סיפוק ומשכנע כל אחד שהוא מושלם... אבל כל זה נכון רק לרגע, כי מיד כשייפול האדם מהצלחותיו, פתאום הוא יחטוף מכה כל כך חזקה, הן הוא נפל ממש "מאיגרא רמא לבירא עמיקתא", כך שבעצם עמלק הוא מלך הייאוש והתסכול! (עפ"י "מבשר טוב"). וכנגד עמלק אנו קוראים את פרשת שקלים, זוכרים שכל אחד הוא רק מחצית, כל אחד

שהוא רק מחצית והוא חלק מכלל ישראל, כולם נותנים וכולם מקבלים, והוא מכבד כל יהודי בבחינת "העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט", אזי הוא זוכה לשמחה מרובה. כי אין שמחה כשמחה של אהבת ישראל. מי שחי באנוכיות הוא כולו בעצבות, "לתאוה יבקש נפרד", כולו רוצה שרק יתנו לו ולכן הוא נפרד מכולם, אף אחד לא רוצה בחברתו. אך מי שחי באהבת ישראל מלא בשמחה תמידית, הוא לא עסוק בחשבונות של מה עדיין לא נתנו לי, וכמה מגיע לי, אלא הוא שמח בלתי וולתת, ודווקא מתוך זה כולם שמחים להשיב לו באהבה וברוב חיבה. וזו ההכנה הראויה לפורים, שכידוע זכו ישראל לנס פורים בזכות האחדות, ואנו משמרים את האחדות על ידי מצוות משלוח מנות ומתנות לאביונים.

היה אומר הרה"ק ה"חווה מלובלין" זצ"ל: כשהפלגתי ללכת בעובי היער, נודמן לי לראות אדם המקים לעצמו בקתה מעצים שחטב. ובכל עץ שהייתה בו בליטה, לא טרח ליישר ולהחליק, אלא ניקב חור בזולתו למול הבליטה וכך חיבר את העצים אחד לאחד. כי לאהוב פירושו להתאים את עצמך לזולתך ולא על ידי קיצוץ בליטותיו, אלא עליך לקדוח חור כדי לקלוט ולשבץ אותו בתוכך ועל ידי זה שאתה מחבר אותו אליך, אתה מתחבר אליו...

יזכנו השם יתברך לנצל את הימים הנעלים הללו של חודש אדר בהתעלות גדולה, ושהחודש הזה ישפיע שמחה לכל ימות השנה, אמן.

זקוק גם לאחרים, אף אחד לא מושלם, ודווקא ההכרה הזאת מחזקת את האדם שלא ידמיין דמיונות וממילא גם לא יחטוף חבטות עזות...

תשמח עם המחצית

מחצית השקל גם רומזת לכל אחד לשמוח בחצי הכוס המלאה, תשמח עם החצי שיש בידך! והמן היה ההיפך הגמור של זה, הוא תמיד התבכיין והתלונן, הוא נהיה המשנה למלך, כל כך הרבה עושר וכבוד, ומה "גמר אותו"? הוא אמר במפורש: "וכל זה איננו שווה לי", עד כדי כך?! כן, כל הכסף והכבוד שבעולם לא שווים אצל המן כלום אם יש איזה יהודי אחד שלא משתחוה לו... זו ממש שיא הטיפשות, וזה המתכון המושלם לזכות בדיכאון ועצבות עד בלי די. אך עם ישראל הולכים עם "מחצית השקל" וכך שמחים בחלקם בכל מצב.

בזה נוכל להבין את סמיכות פרשת שקלים לחודש אדר, לפני חודש השמחה מקבלים הקדמה, הדרכה מעשית איך לזכות בשמחה, כי הדרך לשמחה מגיעה על ידי שאדם שמח בחצי הכוס, שמח במחצית השקל. וכמו שהיה רגיל לומר בבדיחותא הגה"צ רבי יעקב גלינסקי זצ"ל: אתם יודעים למה אני שמח כל הזמן? כי בגלל שאני נמוך אינני רואה על השולחן אלא את חצי הכוס המלאה...

אחדות - כי אתה רק מחצית

עוד דבר שיכול להביא אותנו לשמחה היא האחדות עם כלל ישראל. כשיהודי זוכר

גאון בתורה ובענווה

משולי אדרתו של הגאון הגדול רבי אליהו דוד רייכמן זצ"ל

נלב"ע כ"ו טבת

השיעור השבועי בקרית גת. בכולל שבראשותו עסקו האברכים במשך היום בעמלה של תורה כשהרב מדריך אותם להעמיק בסוגיות ולערוך מערכות של חידושי תורה, חלק ממערכות אלו הודפסו על ידי הרב רייכמן בספריו המפורסמים הפלאת שבועות והפלאת נדרים וערכין. הרב זצ"ל חיבר עוד ספרים רבים ביניהם שיעורי האד"ר, ספר

ביאורים על ה"נפש החיים" ועוד. כשהגיעו ספריו למרן הסטייפלער זצ"ל הוא יצא מגדרו בהתפעלות מיוחדת באומרו: "איזה סברות ישרות, איזה עמקות". תקופה מסוימת עבר להתגורר בצ"לה שם כיהן כרב הקהילה היהודית הגדולה בצ"לה כשבכל דרכיו קידש שם שמים והפיץ תורה במסירות גדולה. הרב רייכמן זצ"ל היה בידידות רבה עם הרה"ק ה"נועם ישראל" מקרעטשניף

בשלהי חודש טבת, נלקח מאתנו באופן פתאומי הגאון הגדול רבי אליהו דוד רייכמן זצ"ל, אשר כל חייו היה שקוע בתורה הקדושה בעמל וביגיעה, ומסר נפשו להקמת עולה של תורה והפצתה בקרית גת עשרות רבות בשנים. כשנים רבות גר בפועל בעיר והקים בה ישיבה וכן שימש כראש כולל מטעם ארגון תל"ת להפצת תורה בשדות, ובהמשך אף כיהן

כראש כולל במוסדותיו של מו"ר הגר"נ מויאל זצ"ל, גם בהמשך כששב הרב לגור בירושלים הוא המשיך להגיע בכל שבוע ביום שלישי לשיעור בבית הכנסת "תפילה לעני" שיעור שנוסד שם עוד כשגר בעיר והביא לחיזוק עצום ולשינוי פני משפחות רבות שנהפכו לתורניות יותר בעקבות השיעור והקשר עם הרב רייכמן זצ"ל, גם ביום שלישי האחרון שלפני הסתלקותו הגיע הרב ומסר את

לילדים ותוך כדי אמירת דברי חיזוק הוא היה פורץ בבכי קורע לב, זה היה חיזוק גדול בשביל כולנו, לא אשכח את הבגדים הבלויים בהם היה לבוש הרב מויאל, הוא היה חי אז בדחקות נוראה ועמל על התורה במסירות נפש נדירה. בכולל של הרב רייכמן היו האברכים עמלים על התורה במשך שעות היום כשבערב היו מתפזרים ברחבי העיר לזכות את הרבים, מי בשיעורי תורה ומי ברשימת ילדים לישיבות, לקרב לבבות

ולהפריח את השממה. בהמשך פתח מורינו הגר"נ מויאל זצ"ל את מוסדותיו הקדושים וכשהישיבה של הרב רייכמן נסגרה הרב מויאל ביקש מהרב רייכמן

שיכהן כראש כולל במוסדותיו, שם זכיתי ללמוד מהרב רייכמן רבות וליהנות מגאונותו וחרifותו, וזכיתי לראות איך תורה וענווה שולבו אצלו בצורה מופלאה ביותר.

ממשיך הגר"א שושן ומספר: גדולי ישראל העריצו את הרב רייכמן זצ"ל באופן יוצא דופן, מרנן הסטייפלער והגרא"מ שך זצ"ל היו קמים לכבודו

קריית גת זצ"ל ובכל פעם שהגיע לשולחן הטהור היו מאריכים בשיחה ארוכה של חידושי תורה.

מו"ר ראש הכולל הגר"א שושן שליט"א משתף אותנו בזיכרונותיו מאותם ימים במחיצת הרב רייכמן זצ"ל: הכרתי את הרב רייכמן זצ"ל עוד בהיותי ילד, היינו מתפללים ואף לומדים בשעות הפנאי בכולל של הרב רייכמן, ולימים זכינו שהרב בא לכהן כראש כולל במוסדות

של מורינו הגר"נ מויאל זצ"ל. הרב רייכמן היה מפליא את כולנו בגאונותו הנדירה ועמקותו המופלאה, הרב שהיה גאון חריף ועמקן עצום ובקיא בכל התורה, והיה חתנו

של הגה"צ רבי שלום שבדרון זצ"ל, ומקורבם של כל גדולי הדור הקודם יכל לכהן בתפקיד מכובד בערים הגדולות וכך להגיע למעמד הרבה יותר מפורסם, אך הרב בז לכל זה ולא עניין אותו אלא להפריח את השממה ולהביא את אור התורה בכל מקום. בהיותי ילד היה רבינו נסים מויאל זצ"ל אברך בכולל והיה מסתיר את גדולתו, הרב מויאל היה מוסר בקביעות שיעורים בכולל

היה כנס בקרית גת בהשתתפות מרן הרב רייכמן בחור בישיבת סלבודקה היה מגיע כל שבוע לשיעור של מרן הגרא"מ שך זצ"ל בפוניבז' וכשקרה והרב רייכמן לא הגיע לשיעור היה אומר הרב שך: אם הוא לא מגיע אז אין טעם במסירת השיעור... וסיפר לי ר' אליהו פרץ הי"ו שפעם הלך להתיעץ עם מרן הגרא"מ שך זצ"ל באיזה עניין, שאל אותו הרב שך מהיכן אתה? וכששמע שהוא מקרית גת שאל אותו בפליאה: יש לכם את הרב רייכמן בקרית גת ואתה נוסע אלי?! זכיתי לראות בעיני עד כמה גדולי ישראל העריצו את הרב רייכמן זצ"ל, אני אישית התלוויתי אליו כשביקר אצל מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל ומרן הגר"ש אורבך זצ"ל וראיתי כמה הם שמחו לפגוש אותו וליהנות מגדולתו וחכמתו. פעם ביקש ממני הרב רייכמן שאתקשר למרן הגר"ע יוסף זצ"ל ואתמוך בו באיזה נושא ציבורי שעמד על הפרק, התקשרתי למרן הגרע"י זצ"ל ואמרתי לו שאני מתקשר בשליחות הרב רייכמן, כששמע אותי מרן הוא אמר לי: תמסור לרב רייכמן ישר כח, ושקיבלתי את ספרו ושמחתי בו, וכעת אני נוסע לשלושה שבועות לחו"ל ומיד כשאחזור אשלח לו את ספרי "יביע אומר" היוצא לאור בימים אלה. וסיפר לי הרב רייכמן שיום אחד

מלא קומתם! ומספרים שעוד בהיות הרב רייכמן בחור בישיבת סלבודקה היה מגיע כל שבוע לשיעור של מרן הגרא"מ שך זצ"ל בפוניבז' וכשקרה והרב רייכמן לא הגיע לשיעור היה אומר הרב שך: אם הוא לא מגיע אז אין טעם במסירת השיעור... וסיפר לי ר' אליהו פרץ הי"ו שפעם הלך להתיעץ עם מרן הגרא"מ שך זצ"ל באיזה עניין, שאל אותו הרב שך מהיכן אתה? וכששמע שהוא מקרית גת שאל אותו בפליאה: יש לכם את הרב רייכמן בקרית גת ואתה נוסע אלי?! זכיתי לראות בעיני עד כמה גדולי ישראל העריצו את הרב רייכמן זצ"ל, אני אישית התלוויתי אליו כשביקר אצל מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל ומרן הגר"ש אורבך זצ"ל וראיתי כמה הם שמחו לפגוש אותו וליהנות מגדולתו וחכמתו. פעם ביקש ממני הרב רייכמן שאתקשר למרן הגר"ע יוסף זצ"ל ואתמוך בו באיזה נושא ציבורי שעמד על הפרק, התקשרתי למרן הגרע"י זצ"ל ואמרתי לו שאני מתקשר בשליחות הרב רייכמן, כששמע אותי מרן הוא אמר לי: תמסור לרב רייכמן ישר כח, ושקיבלתי את ספרו ושמחתי בו, וכעת אני נוסע לשלושה שבועות לחו"ל ומיד כשאחזור אשלח לו את ספרי "יביע אומר" היוצא לאור בימים אלה. וסיפר לי הרב רייכמן שיום אחד

אסיים במה שראו עיניי, פעם אחת הגיע הרב רייכמן זצ"ל להשתתף בסעודת מצוה לכבוד הכנסת ספר תורה למוסדותיו של מו"ר הגר"נ מויאל זצ"ל, הרב מויאל שהחזיק את עצמו כתלמידו של הרב רייכמן מהימים בהם למד בצעירותו בכולל שלו ואף הכיר בגדולתו, לכן כשנכנס הרב רייכמן קם הרב מויאל מכיסאו המכובד וביקש מהרב רייכמן שישב על כיסאו, אך הרב רייכמן שהכיר גם הוא בגדולת הרב מויאל התעקש שהרב מויאל הוא המרא דאתרא במוסדותיו והוא צריך לשבת בכיסא המכובד, כך נשארו שניהם לעמוד זמן רב כשכל אחד רוצה לכבד את השני, ובסופו של דבר "ניצח" הרב רייכמן והושיב את הרב מויאל על כיסאו... קיבלתי אז באותה שעה שיעור מיוחד בענווה וכבוד התורה משני הצדיקים הללו.

זכותו תגן עלינו ועל כל בית ישראל, אמן.

לעילוי נשמת
 מורי ורבי הגאון הגדול
 רבי ניסים
 בן רבי שלמה ורחל מויאל זצ"ל
 נלב"ע ו' שבט תשע"ח

לעילוי נשמת הגאון הגדול
 רבי אליהו דוד הכהן
 בן רבי משה יהודה רייכמן זצ"ל
 נלב"ע כ"ו טבת תשפ"ג

לעילוי נשמת הרה"ח ר' יקותיאל דב בן ר' יחזקאל הלוי פרידמן זצ"ל
 נלב"ע כ"ב אלול תשפ"ב

לעילוי נשמת
 רבי יוסף בן חנינה דויאב ז"ל

לעילוי נשמת
 רחל בת אדוניהו ז"ל

זכות זיכוי הרבים לטובת נשמת האדמו"ר מנדבורנה
 הרה"ק רבי יעקב ישכר בער
 בן הרה"ק רבי חיים מרדכי זצוקללה"ה זי"ע
 נלב"ע ז' אדר תשע"ב
 לזכות התורם, לברכה והצלחה וסייעתא דשמיא בכל מעשי ידיו

לרפואת
 אליהו בן רחל

לרפואת
 רחל צפורה פייגא בת ציונה
 צירל דבורה

קה חלק בהוצאות הגיליון

לתרומות והנצחות נא לפנות 08-9743208 \ 0527-608955